Skolinspektionen

Huvudman

Praktiska Sverige AB
epost@praktiska.se

Beslut

Datum 2026-10-15
Dnr SI 2026:6493

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Praktiska Gymnasiet Växjö i Växjö kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2026 inlett en tillsyn av Praktiska Gymnasiet Växjö i Växjö kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Praktiska Gymnasiet Växjö följer gällande bestämmelser om arbetsplatsförlagt lärande (apl) och skolans arbete för att motverka kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 15 och 16 september 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolans sammanställning över elevernas apl-platser, huvudmannens timplaner och individuella studieplaner. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Arbetsplatsförlagt lärande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har inför tillsynen lämnat in en förteckning över elevernas apl på samtliga skolans program. Av denna lista framgår att ett antal elever på bygg- och anläggningsprogrammet och på el- och energiprogrammet saknar en apl-plats. Huvudmannen har även inkommit med en sammanställning över vilka av skolans elever som är lärlingar. Vid en jämförelse mellan apl-förteckningen och sammanställningen över skolans lärlingar framgår att det finns elever som går nationellt program på bygg- och anläggningsprogrammet och på el- och energiprogrammet, och som är lärlingar, som saknar en apl-plats. Av inkommen dokumentation och av intervjuer med yrkeslärare framgår vidare att samtliga skolans elever i år 2 och 3, förutom på el- och energiprogrammet, är lärlingar och att endast eleverna i år 3 på el- och energiprogrammet är lärlingar.

Elever på bygg- och anläggningsprogrammet och el- och energiprogrammet uppger i intervjuer att de tror att samtliga elever, som tidigare inte hade en apl-plats, har en apl-plats nu. Yrkeslärare på bygg- och anläggnings-programmet och el- och energiprogrammet samt rektorn uppger i intervjuer att alla elever som enligt huvudmannens apl-förteckning saknade en apl-plats inför Skolinspektionens tillsyn numera har en apl-plats, med undantag för någon enstaka elev som har avbrutit sin apl av personliga skäl. Av scheman och intervjuer framgår vidare att elever i år 2 på bygg- och anläggningsprogrammet gör apl två dagar i veckan samt att elever i år 3 på bygg- och anläggningsprogrammet och el- och energiprogrammet gör apl tre dagar i veckan.

Vidare uppger såväl elever och yrkeslärare som rektorn att elever som är ute på apl oftast har möjlighet att genomföra samtliga arbetsuppgifter och moment utifrån det centrala innehåll i de kurser som är förlagda till apl samt att elevernas apl-platser är relevanta utifrån deras val av utbildning. Eleverna på bygg- och anläggningsprogrammet genomför sin apl på olika målerifirmor eller byggarbetsplatser och eleverna på el- och energi-programmet genomför i sin tur apl på olika företag. Elever från båda programmen säger i intervju att de på sin apl får utföra arbetsmoment utifrån de kurser som är förlagda till apl. Eleverna uppger vidare att i de fall de inte har möjlighet att genomföra specifika moment i kurser som är förlagda till apl på sin apl-plats, får de genomföra dessa moment i skolans verkstad. Yrkeslärare säger att vissa arbetsuppgifter eller moment utifrån kursernas centrala innehåll inte alltid kan utföras på apl av ekonomiska skäl eller av säkerhetsskäl. I de fall företag av dessa skäl inte tillåter elever att genomföra moment, säkerställer de att eleverna gör det i skolans verkstäder i stället. Rektorn säger även att det förekommer att elever får byta apl-plats under sin studiegång för att kunna genomföra vissa moment i kurser på apl i stället för skolan.

Rättslig reglering

Av 16 kap. 16 § skollagen (2010:800) framgår att ett yrkesprogram ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande.

Av 16 kap. 11 § skollagen framgår vidare att det inom yrkesprogrammen får finnas gymnasial lärlingsutbildning, som börjar det första, andra eller tredje läsåret. Gymnasial lärlingsutbildning ska i huvudsak vara förlagd till en eller flera arbetsplatser.

Av 4 kap. 12 § gymnasieförordningen (2010:2039) framgår att arbetsplats-förlagt lärande ska förekomma på alla yrkesprogram i gymnasieskolan i minst 15 veckor. En elev som går gymnasial lärlingsutbildning ska i stället genomföra mer än hälften av denna utbildning som arbetsplatsförlagt lärande. Omfattningen ska då räknas från och med det läsår som eleven påbörjar den gymnasiala lärlingsutbildningen. Huvudmannen ansvarar för

att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet och att detta uppfyller de krav som finns för utbildningen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav avseende arbetsplatsförlagt lärande. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolans arbete för att motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Uppmärksamma och aktivt motverka kränkande behandling

Elever uppger i samtliga intervjuer att de känner sig trygga på skolan och att de tror andra elever också gör det. Eleverna uppger också att det finns personal i samtliga utrymmen på skolan som hör och ser vad som händer samt att personal också både uppmärksammar och säger ifrån om det sker något som kan uppfattas som kränkande. Flera elever säger i intervju att det mycket sällan sker incidenter på skolan där personal fysiskt behöver gå emellan elever, men att personal har ingripit i de fall det har hänt för att få situationen att upphöra. Flera elever säger även att personal också uppmärksammar och agerar vid så kallade skojbråk eller vid användning av grovt språkbruk.

Såväl lärare och representanter från elevhälsan som rektorn uppger i intervjuer att all personal på skolan både uppmärksammar och ingriper vid eventuell kränkande behandling. Lärare och representanter från elevhälsan uppger vidare att även om eleverna själva inte anser sig vara utsatta, så reagerar och ingriper personalen vid händelser som de själva anser kan utgöra kränkande behandling. De säger att de även uppmärksammar och ingriper vid så kallade skojbråk då dessa snabbt kan eskalera samt att personalen inte tolererar verbala kränkningar i form av hårt språkbruk som eleverna själva kan använda som vardagsspråk. Rektorn säger i intervju att eleverna i skolans egna enkäter och i samtal med personal har uttryckt att deras upplevelse är att personalen på skolan ingriper då de ser eller hör något som kan uppfattas som kränkande behandling.

Informera om och anmäla kränkande behandling

I samtliga intervjuer med elever uppger eleverna att personalen gör kränkningsanmälningar. Lärare uppger i intervjuer att de inte informerar rektorn om varje incident som händer på skolan, utan att det är beroende av vilken bedömning de själva gör och beroende på situationen. Däremot uppger lärare att de alltid informerar rektorn om elever som kan ha blivit utsatta för allvarliga eller upprepade kränkningar. Lärarnas uppgifter

bekräftas i intervjuer med såväl representanter för elevhälsan som med rektorn. Lärare uppger vidare att en elev under förra läsåret ansåg sig ha blivit utsatt för kränkande behandling av någon i personalen och att detta anmäldes till huvudmannen. Såväl lärare som representanter för elevhälsan och rektorn säger att när rektorn informeras om upprepade eller allvarliga kränkningar görs det alltid en kränkningsanmälan i skolans digitala system. Det digitala system som används för att göra kränkningsanmälan är utformat på ett sådant sätt att huvudmannen automatiskt informeras.

Utredning av kränkande behandling och vidtagande av åtgärder

Lärare och representanter för elevhälsan uppger i intervjuer att i de fall en kränkningsanmälan upprättas genomförs utredningen av rektor eller biträdande rektorn, men att personalen kan bli involverad i utredningen om de exempelvis varit på plats och bevittnat händelsen som lett till kränkningsanmälan. Rektorn uppger vidare att det oftast är den biträdande rektorn som genomför utredningar av kränkande behandling, men säger att huvudmannen gör egna utredningar om ärendet rör personal som anmälts för kränkande behandling mot en elev. Vidare uppger lärare, representanter för elevhälsan och rektorn att eventuella åtgärder såsom avstängning, samtal, gruppövningar och ökad vuxennärvaro alltid vidtas utifrån vad utredningen visar i syfte att förebygga framtida kränkningar.

Anmälan till socialnämnden

Såväl lärare och representanter för elevhälsan som rektorn säger i intervjuer att det finns tydliga rutiner på skolan om när och hur personalen ska göra en anmälan till socialnämnden då man misstänker att ett barn far illa. Vidare uppger både representanter för elevhälsan och rektorn att i de fall lärare är osäkra på om de ska göra en anmälan till socialnämnden eller inte vill göra en sådan anmälan själva, vänder de sig till rektorn eller elevhälsan som hjälper till med anmälan. Av dokumentation och av intervjuer med såväl lärare och representanter för elevhälsan som med rektorn framgår att skolan har gjort anmälningar till socialnämnden de senaste 12 månaderna.

Rättslig reglering

Av 6 kap. 10 § skollagen och framgår att all personal är skyldig att aktivt uppmärksamma och motverka kränkande behandling i samband med verksamheten och se till att sådan behandling hanteras. Personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för allvarlig eller upprepad kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att informera rektorn om detta. Personal också skyldig att informera rektorn om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling av någon i personalen. En rektor som får sådan information är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Av 6 kap. 10 a § skollagen framgår att en huvudman som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för sådan kränkande behandling som avses i 10 § är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Av 29 kap. 13 § skollagen framgår att bestämmelser om skyldigheten att vid kännedom eller misstanke om att ett barn far illa genast anmäla det till socialnämnden finns i 19 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400).

Av 19 kap. 1 § fjärde punkten socialtjänstlagen framgår att de som är verksamma inom verksamheter enligt skollagen är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Praktiska Sverige AB brutit mot bestämmelserna när det gäller skolans arbete för att motverka kränkande behandling. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Viveka Berglund

Beslutsfattare
Signerat av: Viveka Berglund

X Nerman Hopovac

Föredragande
Signerat av: Nerman Hopovac

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Tomas Karlsson medverkat.